

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Inozemstvo:
Mesečno 20 D. Letno 240 D.
Oglaš: enostopna mm vrsta za
enkrat 50 para, večkrat popust

JUGOSLAV

Vseučiliški knjižnici
v Ljubljani.
Obvezni izvod,
poštne prosto.

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/I. Telefon 300.
Uprava:
Trg 8. Telefon 44.
Rokopisi se ne vračajo.
rašanem je priložiti
za odgovor.

Napet položaj v Bolgarii.

POULIČNI SPOPADI S KOMUNISTI — POVRATEK BOLGARSKIH ČETAŠEV V DOMOVINO. — OSTER NASTOP VLADE PROTI VRANGLOVCEM.

Beograd, 20. maja. (Izv.) Vesti, ki so došle iz Bolgarije zadnje dni in ki so poročale o popolnem prevratu v Sofiji in drugo po Bolgarii, so bile zelo pretirane. Bile so le demonstracije in poulični spopadi s komunisti. O kakem prevratu ne more biti govora. Da pa je položaj v Bolgarii vseeno skrajno napet in nevaren, se vidi iz tega, da so bili vsi bolgarski četaši nujno pozvani, naj se čimprej povrnejo v domovino. Predsednik makedonske vojske Todor Aleksandrov je izdal proglas na vse narodnjake, naj vse svoje moči stavijo domovini na razpolago, da rešijo komunistov in zemljoradnikov.

Beograd, 22. maja. (Izv.) »Novosti« poročajo iz Caribroda z dne 20. t. m. iz Bolgarije sta bili izgnani še dve skupini Vranglovcev. Policija je dobila nalog, naj aretira še 30 oseb, ki so zapletene v afero Samohvalov. General Vodnjatnov je prošil za dovoljenje, da sme potovati v Jugoslavijo, česar mu

pa vlada ni dovolila, ampak ga izgnala v Carigrad. Ministrstvo za notranje stvari je sklenilo internirati vse ruske begunce, ki s svojim postopanjem ogrožajo javni red. Rusi, ki stanujejo v vojašnicah, se imajo odstraniti in nastaniti v oddaljenih vseh in mestih. Tam naj se preživljajo z lastnim delom, dokler se ne povrnejo v Rusijo.

Beograd, 20. maja. (Izv.) »Novosti« poročajo, da so bili bivši komunistični poslanci Filip Filipovič, Gjuro Salaj in Nikola Kovačević, ki so se sedaj nahajali v bolnici, zopet pripeljani v zapore.

Dunaj, 22. maja. (Izv.) Na uradnih mestih na Dunaju se doslej ne potrjujejo vesti, izvirajoče iz Zagreba in Beograda, ki govorijo o revoluciji na Bolgarskem, oziroma o izklicanju republike. Bolgarsko poslaništvo na Dunaju dementira vse te vesti in izjavlja, da so iz trte izvirne. Tudi velike oficijelne časniške poročevalnice doslej niso dobile nikakega potrdila teh vesti.

Rešitev jadranskega spora med Jugoslavijo in Italijo.

NAŠA VLADE BO O POSREDOVALNEM PREDLOGU LLOYDA GEORGEJA SKLEPALA ŠELE PO POVRATKU DR. NINČIČA.

Beograd, 22. maja. (Izv.) Vlada bo o predlogu angleškega predsednika Lloyd Georgea, ki se nanaša na rešitev jadranskega spora med našo državo in Italijo, končno javno sklepala še le po povratku zunanjega ministra dr. Ninčiča z genovske konference.

Pričakuje se, da dospe naša delegacija jutri dopoldne v Beograd. Ministrski predsednik Pašić, je nasvetoval svojim kolegom, naj se ne prenačijo s svojim sklepom, ampak naj počakajo natančnega poročila o poteku pogajanj med našo in italijansko vlado.

Državno posolilo bo danes podpisano

DEFINITIVNA POGAJANJA MINISTRA DR. KUMANUDIJA Z BLEEROVO SKUPINO. — POGODBA BO NAJBREŽE ŽE DANES PODPISANA.

Beograd, 22. maja. (Izv.) Danes dopoldne so posetili zastopniki ameriške bančne skupine Crass finančnega ministra dr. Kumanudija in izjavili, da ne morejo takoj predložiti ponudbe svoje skupine. Finančni minister dr. Kumanudi je nato odšel k notranjemu ministru dr. Marinkoviću in je z njim konferiral nad eno uro. Nato je dr. Kumanudi povabil k sebi zastopnike Blerove

skupine in se z njim definitivno pogajal o sklepanju posojila. Ob petih popoldne se ta predložila ministrskemu svetu v potrdilo in podpis. Finančni minister je ob pol eni povabil k sebi ravnatelja Narodne banke Novakovića, da z njim prej konfirira. Pričakuje se, da bo pogodba z Blerovo bančno skupino še danes podpisana.

Zveza med Jugoslavijo in Češkoslovaško za dobo 20 let.

Berlin, 22. maja. (Izv.) Iz Pariza poročajo: Jugoslovanski zunanji minister dr. Ninčič in češkoslovaški ministrski predsednik dr. Beneš sta podpisala dogovor, po katerem obe

državi skleneta zvezo za dvajset let. Dr. Beneš bo prihodnji teden prečital to pogodbo v češkoslovaškem parlamentu.

Odgoditev kraljeve poroke.

VSLED OPASNEGA ZDRAVSTVENEGA STANJA SOPROGE GRŠKEGA PRESTOLONASLEDNIKA SE KRALJEVA POROKA ODGODI NA 8. JUNIJ.

Beograd, 22. maja. (Izv.) Danes ob šestih dopoldne je izšla posebna izdaja »Vremena«, ki javlja, da se je poroka kralja Aleksandra z rumunsko princezino Marijo odgodila na 8. junija. Uredništvo tega lista je dobilo danes brzojavko iz Aten, da je zdravstveno stanje princezine Jelene, soproge grškega prestolonaslednika in sestre naše bodoče kraljice, še vedno zelo opasno. Vsled tega da se računa s tem, da bo rumunska kraljeva dvojica podaljšala svoje bivanje v grški prestolici, in da se mora zaradi tega preložiti poroka. Uredništvo »Vremena« se je zaradi

te brzojavke obrnilo na pristojna mesta v Beogradu in izvedelo, da se tamkaj ta vest potrjuje. Kralj Aleksander je dobil iz Aten brzojavko, v kateri ga rumunski kralj Ferdinand, njegov bodoči tast, naproša, naj zaradi obolelosti princezine Jelene poroko odgodi. Tej želji je kralj ustregel, ker je že prej izrazil svojo pripravljenost odgoditi poroko, ako bi se zdravstveno stanje njegove bodoče svakinje ne izboljšalo.

Atene, 22. maja. (Izv.) Zdravstveno stanje princezine Jelene se je danes zopet poslabšalo.

LLOYD GEORGE O REZULTATIH GENOVSKO KONFERENCE.

London, 20. maja. (Izv.) Angleški ministrski predsednik Lloyd George je po svojem povratku iz Genove izjavil v nekem razgovoru o genovski konferenci nastopno: Narodi so uvideli, da gre za borbo zoper revolucionarne življe in da je bila Genova prva in najzanesljivejša postojanka v tem boju. V boju zoper reakcijo je zavzela konferenca svoje stališče in na njej udeležene države bodo korakale od zmage do zmage. Garancijska mirovna pogodba je najvažnejša, kar se je dogajalo v Genovi. Boljševiki so po svoji dolgotrajni izolaciji prišli v stik z zapadnimi silami in so se sedaj pripravljali, da svojih načel drugim narodom ne

morejo vsiliti. Cena kreditov, katere zahtevajo zase, je priznanje načel mednarodnih odnosov. O ciljih Rusov je izjavil ministrski predsednik Lloyd George, da ne dvomi o odkritosrčnosti in iskreni želji in volji ruskega naroda po miru. Vsi evropski narodi, tudi francoski, zahtevajo mir.

MADŽARSKA PROTI IZPOLNITVI MIROVNIH POGOBE.

Budimpešta, 22. maja. (Izv.) Madžarski ministrski predsednik grof Bethlen je govoril včeraj v Kecskeketu na volilnem shodu. Poudarjal je, da je treba narod obvarovati obnov, katere mu nalaga trianonska mirovna pogodba. Madžarski narod mora začeti boj zoper vire gospodarske bede.

POTOVANJE KRALJA ALEKSANDRA.

Beograd, 22. maja. (Izv.) Kralj Aleksander se je v soboto peljal s svojo jahto v Gjerdak. Danes zjutraj se je povrnil v Beograd. Nato se je kralj peljal z avtomobilom v Radnjevac v spremstvu kneza Arzena in princa Pavla. Knez Arzen je izstopil v Radnjevac, dočim je princ Pavel nadaljeval vožnjo v Bukarešto. Iz Radnjevca se je kralj Aleksander peljal z avtomobilom v Niš, odkoder se je z vlakom povrnil v Beograd.

ČEHOSLOVAŠKO ZASTOPSTVO NA KRALJEVI POROKI.

Beograd, 22. maja. (Izv.) Povodom poroke kralja Aleksandra z rumunsko princezino Marijo bosta češkoslovaško republiko zastopala pri poročnih svečanostih dve deputaciji, in sicer ena civilna in ena vojaška. Ti dve odposlanstvi dospeta v Beograd dne 29. maja zvečer. Civilno deputacijo tvorijo ministrski predsednik, dr. Beneš, legacijski svetnik v Londonu Jan Masaryk, sin predsednika češkoslovaške republike, in osebni pobočnik predsednikov Hope. Vojško deputacijo tvorijo general Sirovy, polkovnik Vaniček ter podpolkovnik Pavlik, poveljnik 48. pehotnega polka, ki nosi ime »Jugoslovanski polk kralja Aleksandra«, z dvema častnikoma, enim podčastnikom in enim prostakom.

STRAŠNE POSLEDICE LAKOTE V DALMACIJI.

Rim, 22. maja. (Izv.) Kakor doznava rimski list »Tempo« brezličnim potem, je v okolici Dubrovnika umrlo od lakote 800 ljudi. (Ali ne pomenja ta vest najstrašnejše obsodbe sedanjega vladnega režima. Op. ur.)

JAVEN SHOD NIKOLE PAŠIČA V ILIDŽAH.

Beograd, 20. maja. (Izv.) »Novosti« poročajo iz Sarajeva: Včeraj popoldne je bil v kopališču Ilidže velik ljudski shod, katerega se je udeležil tudi ministrski predsednik Pašić. Mnogočica je g. Pašiću prirejala prisrčne ovacije. Pri tej priliki je imel ministrski predsednik govor. G. Pašić se prihodnji teden povrne v Beograd.

SPOPADI NA MAŽARSKI MEJI.

Beograd, 22. maja. (Izv.) Iz Subotice so došle vesti, da so se v bližini vasi Zdale spopadle naše in mažarske čete. Nastal je prepir, ki se je nato razvil v pravcato bitko. Na naši kakor tudi na mažarski strani so streljali s strojnimi. Posebno velikih žrtev k sreči ni bilo. Znano je, da je ubit en mažarski vojak. Spopad bo brezdvomno imel za posledico diplomatski spor med našo državo in Mažarsko.

Borzna poročila.

Zagreb, 22. maja. (Izv.) Devize. Bukarešta 47—50, Milan 362—364, London 307.50—308.50, New York (čeki) 68.50—69, Pariz 620—627.50, Praga 132—133.50, Švica 1315—1335, Dunaj 0.715—0.725, Varšava 1.85—1.90, Budimpešta 8.65—8.75. Valute: ameriški dolarji 67—68.50, avstrijske krone 0.72—0.74, češkoslovaške krone 127—132, angleški funti 295—298, napoleondori 220—230, italijanske lire 355—360.

Dunaj, 22. maja. Zagreb 34.97—35.03, Beograd 139.38—139.62, Berlin 31.20—31.30, Budimpešta 11.295—11.355, London 43.325—43.375, Milan 496.70—497.30, New York 97.19—97.31, Pariz 878—879, Praga 183.65—183.85, Sofija 72.95—73.05, Curih 184.75—185.125. Valute: ameriški dolarji 9644—9656, bolgarski levi 71.45—71.55, nemške marke 31.45—31.55, angleški funti 43.175—43.225, italijanske lire 494.70—495.30, dinar 139.08—139.32, romunski lei 67.44—67.56, švicarski franki 184.375—184.625, češkoslovaške krone 183.40—183.60, madžarske krone 11.295—11.355.

Beograd, 22. maja. (Izv.) Devize: Berlin 23.10, Budimpešta 8.50—8.60, Bukarešta 49, Italija 357, London 302, Pariz 615, Praga 132.50, Švica 1320, Dunaj 0.71.

Curih, 22. maja. Berlin 1.68, New York 524.25, London 23.34, Pariz 47.25, Milan 26.82, Praga 9.97, Budimpešta 0.63, Zagreb 1.68, Varšava 0.13, Dunaj 0.0525, avstrijske krone 0.055, Bukarešta 3.95.

Berlin, 22. maja. Dunaj 3.035, Budimpešta 36.55, Milan 1598, Praga 589.25, Pariz 2821.45, London 1393.25, New York 313.25, Curih 5967.50.

Praga, 22. maja. Dunaj 0.445, Berlin 16.85, Rim 270.50, Budimpešta 5.95, Pariz 478, London 234.50, New York 52.50, Curih 1005.50, avstrijske krone 0.48, italijanske lire 267.50.

Novi Sad, 22. maja. (Izv.) Na tukajšnjih produktih borzi je bilo v soboto živahno zanimanje za koruzo in pšenico. Prodanih je bilo približno 25 vagonov koruze in nekaj vagonov pšenice in ovsu. Za pšenico so zahtevali 1500 do 1520, za oves 1135, za bačko koruzo 1070 do 1080 in za bačko bečo moko 2125 do 2150 kron. Zlasti bosanski trgovci so se zelo zanimali za koruzo.

Bolgarski odgovor.

General Vrangel je poslal bolgarski vladi pritožno pismo. V tem pritožnem pismu je Vrangel očital solijski vladi, da ona preganja ruske begunce, ki so se naselili na Bolgarskem in izpobil se je celo tako daleč, da je zagrozil s krvavimi posledicami, če vlada ne bi odnehala; skratka: posegel je v suvereniteto države Bolgarije.

Bolgarski odgovor na to Vranglovo pismo nam je znan: izgnanih je nekaj najboljših vranglovskih nemirnežev, ukinjene so v deželi vse Vranglove vojaške šole in izdano je povelje za razorožitev ruskih beguncev.

Reči moramo, da je ta odgovor na noto carskega generala nekaj samo na sebi razumljivega. Kje je vlada, ki bi si dala diktirati od kodarkoli tako »priateljstvo« okupacije kakor si jo je zamislil general Vrangel za Bolgarijo in kakor jo brez dvoma razporeda tudi po Jugoslaviji?

Niti na misel nam ne hodi, da bi drezali v bodoče meso ruskih beguncev z nepotrebnimi očitani ali pa, da bi nesrečnemu narodu, kolikor ga je pri nas, odrekli bratovsko pomoč — vendar se nam zdi, da je umestno, ako se končno tudi med gosti razbistri razmerje in potegne meja.

Po usodnih porazih, ki so jih doživeli razni vojaški »podjetniki na antantini račun« v bojih s sovjetskimi četami, so bežale pobite armade in z njimi mnogo preplašenega civilnega prebivalstva iz Rusije na vse strani sveta. Veliki kontingenti — med temi glavni Vranglov — so se zatekli v Jugoslavijo in Bolgarijo. Naravno je, da sta ti dve državi slovanske begunce po svojih močeh in z bratskimi čustvi sprejeli. Sprejeli sta bratski narod ruski in nista povpraševali po domači ruski politiki: slovanstvo je sprejelo slovanstvo.

Kakor povsod in vedno je pa začela tudi med ruskimi begunci dvigati glavo vojaška in policijska klika, ki je svojčas sama bila udeležena v tistih carskih akcijah, ki so vrgle Rusijo v krvavo revolucijo. V gostiteljskih državah je začela ta klika zlorabljati gostiteljsko naklonjenost in blagoslovnost ter se je jela spretno organizirati v oboroženo silo v tuji državi.

Tu se pa seveda stvar jenja, kajti sicer pride do izida kot ga gledamo v tem vprašanju te dni na Bolgarskem.

Poznoscarska vojaška in policijska klika nam ne more veljati za predstavljateljce ruskega naroda kot niso po francoski revoluciji veljali za predstavitelje francoskega naroda plemiški emigranti, ki so se razbežali po Evropi.

General Vrangel ni Rusija, to mora biti enkrat za vselej ugotovljeno. In general Vrangel spada v vprašanje ruskih beguncev kot Poncij Pilat v vero.

Neoboroženi ruski begunci so eno — a vojaška carska klika je drugo. Bednim vso pomoč, kliki pa povelje: mir!

Ruska policijska carska posega tudi pri nas v naša domača vprašanja, ki je ne bi na svetih gostiteljevih tleh smela prav nič brigati in če bo šlo to dalje, bomo imeli kar naenkrat oboroženo pretorijansko gardo, ki ni vzrasla iz naše zemlje in ki bo zato na uslugo tistemu, ki jo bo rabil in plačal.

Da do tega ne pride, imamo poskrbeti pravočasno in temeljito. Bolgarski odgovor na Vranglovo noto je opomin tudi na naš naslov.

Reški fašisti se klanjajo italijani. dvojici

NOV PUČ REŠKIH FAŠISTOV POD KRALJEVO PATRONANCO NA VIDIKU.

Reka, 22. maja. (Izv.) Predvčerajšnjim so odpotovali v Trst zastopniki vseh fašistovskih organizacij na Reki, da prisostvujejo sprejemu italijanskega kralja Viktorja Emanuela in kraljice Jelene. Sodijo, da bo zelo mnogo tržaških in tudi drugih organizacij šlo po odhodu kraljeve dvojice na Reko, kjer nameravajo v zvezi s tamošnjimi fašisti poizkusiti nov puč. Z druge strani pa se doznava, da je prišlo med fašisti in vodilnimi osebami nacionalistične stranke do razkola. V Trstu je odpotovala tudi posebna deputacija nacionalistične stranke, da prisostvuje

prihodu italijanske kraljeve dvojice. Sprejel jo bo tudi kralj Viktor Emanuel, kateremu bo predložila spomenico. V tem memorandumu se naštevajo vse potrebnosti in želje Reke. V njem izražajo kralju zahvalo za vse ono, kar je Italija storila za rešitev Reke, da to mesto ni padlo v roke tujecev. Deputacija bo prosila kralja, naj italijanska vlada še nadalje podpira to mesto, ki je v prvi vrsti izpostavljeno sovražnemu napadu. Poleg navedenih odposlanstev, pridejo v Trst tudi zastopniki vseh drugih organizacij, da se poklonijo kralju.

Delovanje narodne skupščine.

Beograd, 22. maja. (Izv.) Jutri popoldne je seja narodne skupščine. Na dnevnem redu je volitev devetčlanskega anketnega odbora, ki naj preišče vse delovanje direktije plena. Narodna skupščina ima izvoliti tudi nekaj pododborov. Jutrišnje seje pričakujejo z velikim zanimanjem, ker se pričakuje, da bodo pred prehodom na dnevni red nekateri

ministri odgovorili na stavljena vprašanja. Tako se računa, da bo pravosodni minister dr. Marković govoril o amnestiji povodom kraljeve poroke, finančni minister o sklepanju inozemskega posojila in zastopnik ministrskega predsednika o dogodkih na Reki in Sušaku ter o zastopljanju uradnikov v Bosni in Hercegovini vsled denunciacij.

KONEC STAVKE V DELAVNICAH JUŽNE ŽELEZNICE V MARIBORU.

Maribor, 22. maja. (Izv.) Predvčerajšnjim zjutraj so se pri obratnem ravnateljstvu južne železnice v Ljubljani začela pogajanja z zastopniki delavstva mariborskih delavnic, da se poravnava kriza. Prišlo je do temeljnega sporazuma, na podlagi katere so se mogla pogajanja nadaljevati v Mariboru. Včeraj je prispel semkaj centralni nadzornik južne železnice dr. Aleksander Fatur, ki je takoj uvedel pogajanja z zastopniki delavstva, katerim so se kasneje pridružili tudi poslanci Deržić, Golouh, Žebot, Kopač in Tokan. Ob petih popoldne je bilo veliki množici delavstva, ki je v Tvoriniški ulici čakala na izid pogajanj, mogoče sporočiti izid pogajanj. Ker so bili državni železnici dovoljeni novi krediti za delavstvo in hkrati tudi južni železnici, bodo prejeli delavci na račun doklad, do katerih imajo pravico, začasno 200 do 250 dinarjev, dočim se ostanek izplača kasneje. Glede povračila mezd za čas, dokler je trajala tasivna

rezistenca, oziroma za čas izprtja, se je dosegel sporazum v tem smislu, da se rešitev tega vprašanja prepusti civilno sodni poti. — Na podlagi doseženega sporazuma se je delavstvo danes zjutraj polnoštevilno zopet vrnilo na delo.

AVTONOMIJA ZA VZHODNO GALICIJO.

Varšava, 22. maja. (Izv.) »Napred« poroča, da je načelstvo socijalistične stranke sklenilo predlagati deželni zboru, naj se dovoli avtonomija Galiciji.

AMERIKA BO SODELOVALA PRI GOSPODARSKI OBNOVI.

Washington, 20. maja. (Izv.) Uradni krogi izjavljajo, da je vlada Zedinjenih držav ameriških pripravljena sodelovati pri izdelovanju načrta za splošno gospodarsko obnovo, in sicer pod pogojem, da se iz razpravljanja izključijo prav vsa politična vprašanja.

Hannibal ante portas!

Strankarski pokret na Slovenskem gre svojo naravno pot. Po soglasnem stališču, ki so ga zavzele ob preobratu vse slovenske stranke za mlado svobodo in narodno državo, je nastopila dolga pot, na kateri so te slovenske stranke začele postavljati čedalje večje zahteve proti osrednji vladi in enotni državni organizaciji. Ker je v Sloveniji zavladala izrazita manjšina, so nasprotna stranke prešle v opozicijo in najprvo postavile skromne programe avtonomizma in upravne samostojnosti. Toda mesto, da bi se bilo nezadovoljstvo mas in tudi strank zaježilo s spravljivimi in sporazumnimi rešitvami, se je koruptno manjšinsko politiko nadaljevalo do trmoglavosti in zaslepljenosti, vsled česar so se opozicijske stranke nujno radikalizirale tako daleč, da je vodstvo najmočnejše slovenske stranke, SLS in sicer pod pritiskom najmočnejšega republikanskega gibanja v Sloveniji zavzele v nedeljo stališče, ki v nobenem oziru ne bo jačalo dinastične in tudi državne misli v slovenskem narodu. Ta najmočnejša izjava slovenske ljudske stranke, ki v svoji dvoreznosti prepušča somišljenikom stališče za republiko ali za monarhijo, je sicer nastala bolj iz nujnosti, kakor pa iz političnega prepričanja. Seljaško republikansko gibanje, ki se te dni širi po Štajerskem vsebuje namreč največjo nevarnost za Slovensko ljudsko stranko. In v resnici predstavlja dr. Novačanovo republikanstvo zanj pravega Hannibala ante portas. Z republikanskim geslom se danes da izraziti nezadovoljstvo slovenskega kmeta proti obstoječemu režimu, proti zapostavljanju in proti omalovaževanju, ki ga je v lastni državi doživljal slovenski narod. In kakor so žalostni ti pojavi, ker merijo na to, da se za bodoče volitve pridobijo glasovi in pojačajo strankarske pozicije, vendar bodo rodili to dobro, da bo srbska javnost pred radikalnimi gesli za posebno slovensko republiko in za federativno ureditev države čimprej krenila na sporazumno pota in s strankami, ki predstavljajo danes večino slovenskega in hrvaškega naroda skupaj. Brezdomno bo celjska resolucija slov. ljudske stranke vzbudila v hrvaškem in srbskem tisku važne politične odmeve. Zato jo prinašamo v izveščju:

»Z ozirom na medstrankarsko gibanje v Sloveniji povdarja vodstvo SLS ponovno svoje stališče, da je vprašanje republike in monarhije za našo stranko vprašanje druge vrste. V njej se lahko svobodno udeležuje prepričan republikanec, kakor tudi monarhist. Prvo in glavno vprašanje za SLS je popolna samovlada ljudstva v nerazdeljeni Sloveniji.

Ugotavljamo pa, da je centralistična politika vladnih strank z neenakimi davki in bremenii, s kraljevo civilno listo v času največje bede po nekaterih krajih, z vedno slabšo in vedno bolj koruptno upravo, močno ojačila in poživela republikansko krilo v stranki. Ne samo posamezniki, cele organizacije se enodušno priznavajo na republikansko stališče. Strankino vodstvo bo to upoštevalo kot ojačanje svoje dosežanje opozicijske taktike, katero odobrava ogromna večina slovenskega ljudstva.

Vodstvo SLS odklanja vsak poskus razširiti pasivno taktiko hrvaškega bloka na Slovenijo in obžaluje njegovo vmešavanje v slovensko notranjo politiko kot otežkočenje sporazuma, ki bi bil med celo opozicijo gotovo umešten. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da je stranka danes trdnješa in bolj konsolidirana, nego kdaj poprej.

Ob 40-letnici Mozirskega Sokola.

(Iz kronike savinjskega Sokola. Z. L. Mozirski.)

Dne 28. majnika t. l. praznuje savinjski, odnosno mozirski Sokol svojo štiridesetletnico. Prebil je dobo ene generacije in zanimivo je preizvesti zgodbo njegovega obstoja in razvoja. Dr. J. Fon, primarij v Zagrebu, rodom Braslavčan, je videl vstajati zagrebškega Sokola, Vekoslav Legat pa ljubljanskega. Oba sta prihajala na počitnice v Mozirje in navdušila tamkajšnje narodnjake, da ustanove savinjskega Sokola. Naši takratni prvoboritelji Jože Lipold, Anton Goričar, Jože Pirs, Ivan Vrankovič, Anton Škoflec, Ivan Klemenčič v Mozirju, Ivan Gaberšek, okr. tajnik in Fr. Senta na Vranskem, Paver, Pristan, Puncer v Braslavčah, in mnogi drugi so se združili ter osnovali leta 1881. pripravljalni odbor. Že 20. marca 1882 so predložili namestilstvu v Gradcu pravila novega društva, ki naj bi obsegalo cel savinjski okraj z včetimi nemčurkim Celjem in Šoštanjem. Dne 14. maja istega leta so že bila pravila potrjena in na občnem zboru 29. maja sprejeta. Koliko je bilo zanimanja za Sokola, v tedanjih posvetnih in duhovnih krogih, sledi iz števila prvih članov: v

K tej resoluciji, ki jo je izzvala stranka krščanskega komunizma dr. Gosarja, Gostinčarja in uredn. Kremžarja pristavlja včerajšnji »Novi čas« sledeče opombe:

Dejstvo je, da je ideja republike na pohodu. Toda čas za njo še ni prišel, dozoreva pa s silno naglico. Genova, Rusija, Rumunija, Bolgarija, ta imena značijo, da se bliža federat. republika delovnih stanov v južni Slaviji. Prvo za nas je sedaj, da v okvirju sedanjih možnosti izvedemo svoj že postavljeni program. Za slovensko ljudstvo zahteva SLS popolno samoupravo. Pri tem se prepriajo nekateri, kaj je več: ali avtonomija ali federacija. To vprašanje je razčiščeno v našem programu: Popolna gospodarska, finančna, politična upravná osamosvojitev slovenskega ljudstva od Beograda. Lasten parlament z lastnim izvoljenim predsednikom in izvoljeno vlado — le svojemu parlamentu odgovorno. Z Beogradom bi bili zvezani in v nekaterih skupnih zadevah: sklepanje o miru in vojski, zastopstvo skupne države na zunan. To je ideja naše avtonomije! To je ideja slovenske republike!

K strankarski in politični važnosti te resolucije se še povrnemo.

Hrvatsko vprašanje in Slovenci.

»Kogar hočejo bogovi pogubiti, ga udarilo s slepoto.«

Ako ne varajo vsa znamenja, se obeta na Hrvaškem v kratkem energična vladna akcija proti hrvaškemu bloku, odnosno njegovim voditeljem in pristašem. Ne vem, koliko uspehov si obetajo v Beogradu od te kampanje, vendar mislim, da je prišel čas, ko moramo pogledati tudi Slovenci nepobitnim dejstvom v hrvaškem vprašanju jasno v oči.

Živim nad leto dni v tujini in se ne pečam posebno intenzivno z našo dnevno politiko. Razmere v domovini pa so se začele obračati v tako hazardno smer, da se mi zdi vseeno truda vredno opozoriti sorojake na nekaj činjenic, ki jih znanosti v neposredni bližini ne opazijo v oni jasnosti, ki bi bila v tako aktualnih slučajih potrebna.

Principijelno nečem razvijati kolčijevga vprašanja krivde današnjemu dezolnatemu političnemu položaju v Hrvaški; važno se mi zdi poudariti le eno: Slovenci niti nismo poskušali resno niti nismo znali razumeti mentaliteto hrvaškega naroda (plemena). Postavimo se v svrhu lažjega in nepristranskega umevanja na njegovo stališče. Hrvačev je bila in je banovina Hrvaška, ki je ohranila skozi 1000 let v večji ali manjši meri svojo enotnost, nekaj nerazrušljivega, svetega, kar so branili z junaško požrtvovalnostjo pred Turki in Mažari. Res, zadnjih 50 let so se morali pokoriti Budimpešti, ki jih je postopoma impregnirala z mažarskimi uradniki, a nekaj se jim tudi Ogrji niso upali odvzeti in to je bila njih samouprava in njih sabor. Četudi le navidezno je ohranila Hrvaška vendarle svojo notranjo samostojnost. Iz njih stališča se da tudi umevati, zakaj so se nekatere njihove stranke navduševale za Ferdinandov trilateralizem, kjer so upale doseči popolno ločitev od Ogrske. Prišel je prevrat in z njim osvobođenje izpod mažarskega jarma. Kaj napravila osrednja vlada, da si pridobi hrvaški narod? Netaktnost, ki so se je celo peštanski politiki izognili. Vzela jim najprvo sabor, nato bana, omalovaževala njih težnje itd. Ni moč namen naštevati rekriminacije. Pomisli pa naj se samo eno. Kako bi se ponahali Srbijanci, ako bi bila zmazala slučajno Avstrija in bi bil Zagreb na krmilu? Ali bi si bili pustili dopasti, da jih gnjavijo hrvaški uradniki, da jim je Beograd nič, a Zagreb vse? Le dotlej,

okraju 202, v Mozirju samem 25, med temi najodličnejše osebe in duhovniki. Neki še živčji duhovnik je tedaj ob asistenci dveh Sokolov maševal z rdečo srajco pod »koretjem«. Leta 1884. so blagoslovili društveno zastavo, ki je bila izdelana v Pragi. Krona slična srbski, ki jo sedaj diči, se je vsled ukaza namestništva morala odstraniti. Bila pa je dobro shranjena in se je ob poletu Sokola v Čakovec zopet pripela. Blagoslovljenje se je izvršilo po braslovškem dekanu Bohinju pred kapelo sredi trga. Slavnostni govor je imel starosta Joža Lipold. Slavnosti so prisostvovali velike množice ljudstva, nebroj društev in deputacij z zastavami iz vseh krajev, med drugimi Sokoli iz Zagreba, Gorice, Trsta, Ljubljane, Praga je bila zastopana po deputaciji, Slov. pevsko društvo Ptuj, »Slavec« iz Ljubljane, »Lira« iz Kamnika itd. V kroju jih je bilo okoli 400. Orjak iz Luč je bil prvi zastavonoša, kumica pa gospa Basničeva iz Celja. Danes diči spoštljivo zastavo sedem travok. Masivni Sokol pa je nje čuvár. Na občnem zboru 1882. sta bila izvoljena dr. Josip Fon in biskup Strossmajer za častna člana. Leta 1906 je sledil Franjo Stifitar, bivši univ. profesor v Kalugi na Ruskem, rodom Savinčan iz Solčave. Istega leta je bil izvoljen za častnega starosta brat Ma-

dočler bi se jih držalo z brutalno silo v šahu, sicer mlikdar, pa če bi bila uprava boljša kot jo imajo danes uživati Hrvat. Naravno je, da se čuti zapostavljeni užaljenega, iz užaljenosti pa izvira animoznost in trma. Posebno vlogo igra pri tem seveda še specijalni temperament južnih Slovanov, ki igra tudi v politiki večjo vlogo kot hladan razum.

Najprvo razumeti in potem soditi je edino prava parola, ne pa obratno.

Če bi Hrvatje ne bili slučajno naši sosed, bi nas pustil hrvaško-srbski spor nezainteresiran. Toda če pomislimo, da so bili ravno oni naši edini mirni mejaši, s katerimi se nismo nikoli prerekali, ter da se moramo skupno boriti proti italijan. agresivnosti, potem je jasno, da si pod nobenim pogojem ne smemo laskomisljeno zapravljati njih simpatij. Ako si je hrvaški narod (saj v banovini) izbral z ogromno večino Radića za svojega voditelja, je to stvar izključno Hrvatov, netaktno in nelojalno pa je, da ponavlja en del našega časopisa dan za dnem napade in denunciacije na njegovo osebo. V slepem navdušenju za jugoslov. ujedinjenje nismo računali s faktičnimi razmerami.

Ujedinjaška ideja je kapitel zase. Ako neče večina Hrvatov, ki so Srbom v vsakem oziru bližji kot Slovenci, ničesar slišati o tem ter tudi pri Srbih ni pogmala ideja globokih korenin, čemu se moramo ravno Slovenci siliti v ospredje. Prisiljena reč ni nikoli kaj prida, v politiki pa celo ne. Znabiti pride kadaj od tega, kadaj bo splošna zapadno-evropska civilizacija premostila nebroj naravnih ovir in predsodkov, zaenkrat pa moramo računati z realnostjo, ne pa da nam je naša želja mati političnih računov. Vse ob svojem času.

Ali nimamo nebroj dokazov, da gre zgodovina drugo pot, kot si jo zamišlja skupina idealistov? Poglejmo samo Bavarce in Pruse. Kdor je potoval le enkrat po Nemčiji, opazi nehoti razliko med obema plemenoma. In dast je Bavarcev samo 7 milijonov, Prusov pa nad 30, je vendar ostala Bavarska v svoji samoupravi neokrnjena. Niti 50 let skupnega življenja v eni državi ni moglo izbrisati razlike in je najbrže še tudi kmalu ne bo. Ali vzemimo Holandsko. Kdor je poslušal Nizozemce in Nemce s takozvanim »plattdeutsch« narečjem, mi bo moral pritrditi, da je jezikovna razlika med njima manjša kot med nami in Srbo-Hrvat. In vendar ne pade Holandcem na um, da bi siliti kot majhen narod med mogočen nemški narod. Ali vzemimo Švede in Norvežane. Niti perzonalna unija jih ni mogla združiti, ampak so se mirnim potom zopet razšli. In Južna Amerika, kjer se govori razen v Braziliji, povsod je španski jezik, pa je nastalo skoro tucat držav, ki nimajo prav nič pozečenja po zjedinenju. Takih primer bi naštel lahko še cel kup, obratno pa presneto malo. Čemu siliti ravno pri nas naravni razvoj v umetne oblike predno je dozori čas zato. Bojim se zelo, da bo nespametna in trmasta politika pokvarila ali zavrla, kar bi se nepriljubljen potom razvilo lahko v mogočno enoto.

Če je beograjska vlada slepa za očitna dejstva ter se neče ravnati po devizi: »Vsakemu svoje«, potem naj nosi tudi posledice. Za nas Slovence pa velja: Če že ne naklonjenost za hrvaške težnje, saj stroga nevtalnost v tem mučnem sporu. Odločno pa smo proti eventualnim persekucijam, ki bodo rodile vse prej kot zaželjen sad in posledice, katere bomo čutili tudi Slovenci prej ali slej.

Dr. Z.

IV. kongres jugoslovanskega profsorskega udruženja se vrši koncem junija t. l. v Beogradu.

kus Lipold. Pogoste odborove seje so se vršile v krajih, kjer so stanovali odborniki. Razni zleti v bližnje in daljne kraje so probudili narod. Drugi zlet se je vršil v Velenje, v Šoštanju pa je bil Sokol okamenjan, pri čemur si je priboril policijsko sabljo in kapo kot trofeje. Mozirski Sokol je prisostvoval ustanovitvi mnogoštevilnih narodnih društev. Priredil je častno vrsto veselje in zabav, predstav in iger. Posebe so ugajale njegove maskerade. S Sokolom je bilo od leta 1888 do 1898 združeno tudi tuk. gasilno društvo. Mozirski Sokol je imel doslej 12 starost, ki so izborno načelovali in ga vkljub številnim zaprekam in oviram skritih in javnih sovražnikov privedli do današnje glavnice. Naša slavnost, še bolj pa letošnji jugoslovanski sokolski zlet v Ljubljani bo pokazal obseg, ki ga je doživela sokolska ideja med nami. Pod svobodo in zaščito naše države se bo gotovo dvignila do tiste višine, o kateri sta sanjala pred 60 leti prva Sokola Fugner in Tyrš. Sestre in bratje! Štirideset let! Lepa spominska doba v življenju posameznika, ki mu že zarja večerna zaključuje srečno dobo mladosti. Razkropljeni so veterani, ki so ustanovljali našega Sokola in ki so kot mladenci možje prisostvovali njegovemu krstu. Iskreno vas pozivljamo, da pri-

Za boljšo bodočnost naše krajevine.

(Konec.)

III.

Da se vrnem k času pred povratom.

Ustavodajni odbor je odklonil, da bi se dalo državi edinstveno ime Jugoslavija in da bi se tri plemena našega naroda označila z enim jugoslovanskim imenom. Odklonil je celo ta naziv za jezik našega naroda in predložil je — kar je narodna skupščina tudi sprejela — da je službeni jezik »srbsko-hrvatski-slovenski«. Popolna utopija!

No, pri priznani iskreni jugoslovanski ideologiji demokratskega kluba in njegovega predsednika se je moglo pričakovati, da se bo v tem vprašanju od skupščine še dosegel popravek.

Prekrasen govor g. Ljube Davidovića za ustavo z pozivom »Jugoslovani v vrste!« je v veliki meri potrdil to pričakovanje.

Glasovanje ga je zrušilo.

Sklep skupščine, da je to država Srbov, Hrvatov in Slovencev, in da ji ni bil dan naziv, ki bi vse troje objel ji ni bil dan naziv, ki bi vse troje objel pod enim imenom, je pomagal propagandi separatistov, ker po njem logično tvorijo državo tri plemena, ki so v tako veliki meri različna, da se jih ni moglo objeti z enim samim imenom! Do takrat je vladala v narodnih krogih tendenca, da pokažejo pripadnost k edinstveni državi v imenu Jugoslavije in jugoslovanstva. Tako so nastali razni jugoslovanski savezi kulturnih društev, humanih ustanov in športnih udruženj.

Potem, ko je ustavotvorna skupščina odklonila edinstveno državno ime, se je pokret za ujedinjenjem omenjenih ustanov pod jugoslovanskim imenom zaustavil in ustanavljati so se pričela čisto hrvaška in čisto srbska društva. In še več: pričela so razpadati že ustanovljena jugoslovanska udruženja in savezi in iz njih odhajajo člani, ki se potem udružujejo v čisto hrvaških društvih.

IV.

Med najodločilnejšimi ustavnimi vprašanji je preostala še odločitev o razdelbi države na oblasti. In še tu je šlo ne samo za zbrisanje zgodovinskih mej Hrvaške in Slavonije, temveč tudi za razcepitve tega teritorija na 8 županij (čl. 135. ustavnega načrta) in razkosanje pokrajinske uprave na upravo v teh 8 županijah, kar bi značilo upropastičenje one uprave, ki je še veljala v Hrvaški in Slavoniji, ker bi obstoječe županije v nobeni smeri ne mogle izpolniti nalog, katere so namenjene novim oblastim.

Te oblasti bi morale dobiti obširno samoupravo. Ta je določena v čl. 96, toda vsekakor v zelo ozki meri, na vsak način v preozki meri. No, kakor določa isti član v svojem predzadnjem odstavku, se morejo z zakonom poveriti oblastnim samoupravam tudi drugi posli, pa zato ta okolnost ni tako važna, ker se da z naknadnimi zakoni popraviti oz. razširiti.

V.

Osnova ustave ni odgovarjala pričakovanju, ki je temeljito na programskih izjavah, da se bo država uredila »v duhu državnega edinstva s obširnimi samoupravami«. Tudi jaz sem bil razočaran. Toda po svojem mišljenju, o katerem sem preje govoril, nisem smel enostavno prekriti rok, temveč sem ostal tudi naprej pri delu, posebno zato, da skusim razjasniti sprejem čl. 135., kakor je bil sprejet v ustavo. Tukaj sem uspel v toliko, da se je razdelba Hrvaške in Slavonije

dete na dan našega in našega slavlja na pomlajenje v našo sredino. Štiridesetletnica nam nudi povod, da se snidemo pod isto lipo, in da si podamo bratske roke. S ponosom boste uživali sadove našega dela, s katerimi ste položili temeljni kamen sokolske misli v savinjski dolini. Presrečno pozdravljeni! Zdravo!

MANIFEST

»Gornjesavinjskega Sokola« v Mozirju ob svoji štiridesetletnici dne 28. maja 1922.

Letos praznuje Češki Sokol šestdesetletnico svojega krsta v zlati matuški Pragi, kjer sta mu bila kuma Fugner in Tyrš, nevstrašna prvoboritelja slovanske sokolske ideje, misli, sile in vzajemnosti. Češki Sokol je vzrasel kmalu kakor mogočno lipovo drevo, razširjajoče svoje krepke veje širom slovanskega sveta vkljub vsem viharjem in vetrovom.

In v tej dobi so pod senco tega košatega lipovega razpleta položile blage rojenice tudi »Gornjesavinjski Sokol«. Pred 40 leti! Gornjesavinjski narodnjaki, ki jim je še živo tiela v prsih misel ilirska, ki so čutili v rokah Sokola meč, ki prebije stoglavni hidri reakcionizma in tiranstva glavo, ustanovili so takrat Sokola-stražo ob bistri

dekretirala po ustavi od 8 na 4 oblasti za slučaj, da jo potrdi ministrski svet (kar se je tudi v resnici zgodilo).

Ustava je bila sprejeta z večino 13. glasov preko polovice števila vseh posancev. Toda med temi, ki so glasovali za ustavo jih je bilo mnogo, ki niso soglašali z vsemi njenimi določbami v dobri veri, da z glasovanjem za ustavo store svojo državljansko nujnost z ozirom na notranji in zunanji položaj države.

Beograjsko pismo.

Beograd, 20. maja 1922.

Najneprijetnejše v Beogradu je, ako si človek primoran iskati kako ulico ali kako poslopje. Nihče ti ne zna dati pojasnila, niti stražarji ne. Odgovor se vedno glasi: »ne znam«. Pripetilo se mi je že nešteto krat, da stražar stoji v isti ulici, za katero sem vprašal, ni znal dati pojasnila. Kaj šele, ako se ga vpraša za razna poslopja, ministrska, konzularna itd., za katera bi moral vsak policaj vedeti. Pri vsakem slovenskem policijske stražnike v Ljubljani, Celju, Mariboru, Ptujju itd., ki ti da jo vsako zaželjeno pojasnilo, dasi so med njimi Primorci, ki šele par let živijo med nami. Tudi obnašanje stražnikov, to se razume, je pri nas drugačno nego tu. Neki bivši minister mi je ob neki priliki dejal, da se nobenega tako ne boji, kakor beograjskega policaja. Ko sem ga vprašal za vzroke, mi je odgovoril kratko: »Ker ima puško«. Pušk v najnovejšem času res nimajo več, tudi oblečeni so nekako bolj evropsko, toda obnašanje je ostalo istotako surovo kakor prej. Notranjemu ministru Dr. Marinkoviću toplo priporočamo, da polaga malo več važnosti na policijo v glavnem mestu naše kraljevine. Dan za dnem bi se morali vežbati v kurzih, da bi se vsaj nekoliko izgladili.

Prav malo drugače se ti godi, ako stopiš v kak drug urad. Tam stoji sluga, ki ti samo v redkih slučajih zna dati kako pojasnilo. On ne pozna niti vseh oddelkov dotičnega urada, niti imen načelnikov, kaj šele posameznih referentov. Zato si večkrat mislim, kako neki bi se znašel v Beogradu naš kme, ako bi bil sam nase navezan. Cele dneve bi taval noakrog, predno bi dobil recimo ministrstvo, h kateremu je namenjen in kadar bi srečno dospel v ministrsko poslopje, bi se začel drugi križev pot, predno bi naletel na pravega referenta. Taka je resnica! Čemu bi jo olepševali? Krivda je v preteklosti. Naši bratje Srbi so živeli v drugih razmerah, nego mi prečani, kakor nam pravijo. Njihova slaba lastnost je le to, da oni kljub temu hočejo več vedeti, kakor mi in da vse, kar prihaja od nas, pa če je stokrat boljše, smatrajo za »črnožuto«. V tem pogledu so zelo trdovratni. Sicer pa jim rad priznam marsikatero boljšo stran, nego je naša. Tako na primer moram pohvaliti veliko stremljenje priprostega ljudstva po izobrazbi. Vidi se, da hočejo na »vsak način nadoknaditi, kar so zamudili. Ljudska predavanja na univerzi so vedno nabito polna tako, da je težko dobiti prostora. V tem oziru smo Slovenci daleč za Srbi, ker se posebno za predavanja čisto nič ne zanimamo, domišljajoč si, da smo najpametnejši ljudje pod božjim solncem.

Včeraj je gradbeni minister razkazoval poslancem in novinarjem kraljev novi in stari dvor, ki je vsekakor krasen, a ne bog ve kako luksuriozen. Kdor je videl razne avstrijske deželne dvorce mi bo to potrdil. V dvorskem hlevu n. pr. so se znašle vse rase konj skoro da iz celega sveta. V sredini svira vojaška godba, da privadi nove konje na instrumente, da se

Savinji — s sedežem v Mozirju. Slovenske alpe so mu ščitile tukaj do danes njegovo gnezdo! Hrast se omaje in hrib, zvestoba Slovencev ostaja. Bila je to zvestoba, ki je vztrajala do zmage, ko na lastnih tleh lastni gospodarji razvijamo svoj prapor odčen s sijajem odvzete nam kraljeve krone, katere se je preobratu naklonila in diči zopet istega v osvobojeni Jugoslaviji. Že med svetovno vojno, ki so jo najprijatelji povzročili, da bi nas ugonobili, je potekel spominski dan naše slavnosti. Kdo bi se bil drznil takrat misliti na kako praznovanje istega. — V poteku 40 let je »Gornjesavinjski Sokol« prebil vse faze notranjih in zunanjih bojev, slovanskih narodnih društev: Le malo veterani so jih še spominja, zabeleženi so v naši kroniki, ki bo ostala del slovanske zgodovine. Bratje in sestre-Sokoli in Sokolice! Jugoslovani! Slave hčere in sinovi! Ob predprazniku svoje štiridesetletnice stopa »Gornjesavinjski (Mozirski) Sokol« pred Vas s povabilom: »Udeležite se njegove slavnosti in proslavite z njim sokolsko slavo!« Prožimo Vam desnico z bratskim srcem ob sprejemu dne 28. maja 1922 v Mozirju! Zdravo!

ne bodo plašili ob priliki svatbe. Polkovnik, ki je konje razkazoval, je opozoril tudi na neke lepše črnce iz Slovenije. Neki bosanski radikal je takoj vpadel in vprašal: »Koji stranci pripadajo?«. Dobil je od nekega slovenskega poslanca odgovor: »Brezdvorna klerikalni, sicer ne bi bili črnci. V ostalem je človeku še marsikaj padlo v oči, kar bi bilo vredno podčrtati, toda to ne bi spadalo sem, ampak v posebni podlistek, ker bi bilo treba opisati opremo sob, spalnih dvoran itd.

V parlamentu delajo sedaj samo nekateri odbori in klubi, večina poslancev pa se je odpeljala domov, ker so do torka seje prekinjene. Demokrati in radikalni klub se sedaj bavita z volilnim zakonom, dokler se ne vrne ministra Kumanudi in Stanič, ki sta se odpeljala v Bosno, kjer se nahaja Pašić na lečenju, da se z njim končno dogovorita o posojilu. Mi smo namreč tako srečna država, da nam vse ponuja posojilo. O tem se sedaj razpravlja že ves mesec. Amerika, Anglija, Švica, Holandska itd. vse nam ponuja, nam je treba samo vzeti. Časi so se od takrat, odkar je dr. Kukovec zastopal beračil po Angliji, pač temeljito izpremenili. Uredili smo med tem naš saobračaj, spravili v red naše finance in proračun ter premostili hrvaško-srbski spor tako, da se, danes lahko s ponosom trkamo na prsa. Taka država mora imeti kredita na izbiri vseh povod.

V današnjem »Slov. Narodu« sem videl s kakim pompom poroča o amnestijskem predlogu, pa katerem bi imel biti pomiloščen tudi atentator Stejić. Pri tem se nehoti spomniti na uboga Aliagića, za katerega se je dr. Politeo toliko trudil, da bi dosegel pomiloščenje. Ne! Aliagić je moral umreti, ker so tako hoteli demokrati. Krali bo pomiloštili Stejića, kateri je izvršil atentat v nameri, da kralju odvzame življenje. Kralj se s tem izkazuje milostivega, on odpušča svojim nasprotnikom. Demokrati niso dovolili, da bi bil pomiloščen tudi Aliagić, zato ker je bil Drašković demokrat. Moral je umreti in kdo se ne spominja žlostnega prizora, ko je Aliagićev mladi brat jokal na galeriji sodnega dvora v Zagrebu! Vse je bilo odvisno od demokratov. Ko se je poslanec Deržić po neštetih intervencijah v tej stvari, videč, da vse odvisi od demokratov, obrnil na predsednika demokratskega kluba Davidovića, mu je ta rekel: »boljše bi bilo, da ne bi prišel k meni. O Vas sem imel boljše mnenje. Zgodovina tega demokratom ne bo odpustila.

Demokratski listi so očitali glavnemu uredniku »Jugoslaviji«, da zbežava sodnijo radi očitkov proti Pribičeviću in dr. Žerjavu. Le naivneži si morejo misliti, da bo dandanes, ko je tudi zdaj v veliki meri pod vplivom političnega režima, minister podlegel novinarju. Bodoimo si kar odkriti in pogledimo, kako se vrše preiskave. Nedavno je notranji minister na podlagi preiskave, ki jo je izvedla pokrajinska uprava v Ljubljani odgovoril na neko interpelacijo, da je bilo v prieskavi proti policijskemu stražniku Orlu v Ptuj dognano, da je vsega kriv Orel. Kaj pa bo sedaj rekel minister dr. Marinković, ko je znano, da ga je pokr. uprava v Ljubljani nalagala, kajti disciplinarna komisija je Orla popolnoma oprostila in dokazano je, da je dr. Pirkmajer nepravilno ravnal. Dokler bodo politične oblasti vršile preiskave tako, da bodo zasliševale samo prizadežeta dr. Pirkmajerja, toliko časa je jasno, da se bo dobilo vedno dosti materiala v opravičilo dr. Pirkmajerja. Pod tem režimom, ki štiti svoje ekspozente na vse moč, se je težko boriti s samimi ministri. To prepuštimo Protiću, ki ima veliko prakso in zaslonbo v drugi vladni, to je radikalni stranki, tako da lahko upamo, da bo Protić zadevo Pribičević razčistil in sleklet krivice do gola. Predsednik imunitetnega odbora je demokrat in bi Pribičević lahko izposleval, da se ugodno Protiću zahtevi. Toda, kakor se vidi, Pribičević nič kaj rad ne čuje o sodišču.

Tu so se mudili zastopniki Zveze nižjih javnih nameščenec iz Ljubljane, ki so sporazumno s svojimi srbski tovariši obiskali vse klube in prosili za pomoč. Posl. Deržić je deputacijo predstavil tudi ministru Trifkoviću, ki sedaj zastopa ministrskega predsednika Pašića. V finančnem odboru bomo kmalu videli, če bodo vsi klubi držali dano besedo.

Politične vesti.

Kdo je generalni konzul kraljevine SHS v Rimu?

Nedavno je prinesel »Trgovski list« in po njem »Jugoslavija« vest, da je generalni konzul kraljevine SHS v Rimu italijanski odvetnik Carlo Scotti, kateri na dopise odgovarja v italijan. jeziku, kar je med narodom naletelo na ostro kritiko. Narodni poslanec An. Brandner je radi tega interveniral pri konzularnem odseku ministrstva zunanjih zadev, kjer je dognal, da je Ita-

lian Carlo Scotti v Rimu v resnici generalni konzul naše kraljevine, toda ne faktični, marveč samo častni generalni konzul. Ta naslov je dobil za resne usluge, ki jih je storil Srbiji pred in med vojno. Honorarja ne prejema od naše države nikakega. Tudi nima pravic, da bi izvrševal kakršneoli konzularne funkcije, razen reprezentativne. Ljubljanski urad, ki se je obrnil

na ta generalni konzulat v Rimu, bi se imel obrniti na tamkajšnje naše poslanstvo. Če je Carlo Scotti odgovoril na v cirilico pisano vlogo, je to storil le iz usluge, ker se je moral gotovo potruditi, da se mu je pismo prevedlo, da je mogel nanj odgovoriti. Vsakdo naj se obrača le na naše poslanstvo v Rimu, a ne na častnega generalnega konzula.

Dnevne vesti.

— Obupno stanje nižjih državnih uslužbencev. Prejeli smo in priobčujemo: Da smatra »Naš Glas« s svojimi slovenskimi demokratičnimi poslanci in ministri vred nas neuradnike za bedake, to smo že davno »pogrnuli«, ali da nas imajo za tako velika teleta, da upajo, da bomo verovali opombi uredništva »Našega glasa« št. 20 z dne 18. 5. 1922, kjer pravi, da se je urednik tega lista informiral pri slovenskih demokratičnih poslancih in ministrih, da je tista nesrečna naredba o maksimiranju grad polomija nekega uradnika Protića v finančnem ministru, tega si pa nismo mislili. Dalje pravi ta opomba, da se je v navalu večno nujnih zadev naredba prezrla. Potem pravi, da ko je izšla, so jo obsodili vsi slovenski demokratični poslanci in ministri. Zagotavlja že danes, da se polomija uradnika Protića čimprej popravi tako, da se pravici pomore do zmage. Slednjic nas tolaži s tem, da potrpiamo, ker je stvar v dobrem tiru. Od trenutka ko smo čitali v časopisih, da so bili v prvi vrsti demokratični poslanci in ministri tisti, ki so glasovali proti predlogu nujnosti za ukinitve te polomljene naredbe in se izjavili, da se to ne smatra za nujno, mislimo, da niti največji divji kozel ne bo tej opombi uredništva verjel. Za nas je »Naš glas« odslužil, mi se na njega ne bomo več nanašali, dokler ne postane čisto stanovski, kakor priporoča poslanec gosp. Reiser v njegovem poslovnem pismu 6. odstavek z dne 26. 4. 1922 objavljeno v »Našem glasu« št. 19 z dne 11. maja 1922.

— Sprejemanje novincev v finančno kontrolo. Ker bo obmejno službo, ki jo sedaj vrši granična trupa, zopet prevzela finančna kontrola, se bo sprejelo v službo večje število pripravnikov finančne kontrole. Prošnje je vlagati do 15. junija 1922 pri delegaciji ministrstva financ v Ljubljani. Podrobnosti so razvidne iz razpisa, ki bo te dni objavljen v »Uradnem listu«.

— Pozor uradniki in ostali gostje, ki nameravate biti navzoči pri svečanostih kraljeve svatbe v Beogradu! Da bi gostje posebno uradništvo, ob teh dneh ne bili izročeni gostilničarjem na milost in nemilost, odločilo je uradniška menza v Zemunu, da bo izdajala hrano, i. s. opoldne: juho, meso, prikuho in močnato jed; za večerjo pečenko in prikuho za ceno 18 din. dnevno. Kdor se namerava hraniti po tej nizki ceni v menzi, naj pošlje denar po pošti na »Upravišništvu činovniške menze« v Zemunu, in naj označi razven svojega naslova tudi od kdaj in do kdaj se misli hraniti v menzi. Denar naj se pošlje najkasneje do 30. maja t. l., da bi menza mogla pripraviti potrebno število porcij.

— Kmetijski oddelek Pokrajinske uprave za Slovenijo ima oddati se nekaj tisoč postvrjev zaroda iz vališča na Bledu, ki se že krmi in je sposoben za zaplojevanje ribjih voda. Cena 35 Din za 1000 komadov. Društva 25 odstotkov popusta. Naročila se sprejemajo le do 1. junija 1922. Ob enem se pozivljajo dosedanjim naročnikom, da čim prej prevzamejo naročeni zarod.

— Osebnosti v pošte. Imenovan: so: za poštarsko VI. razr. poštna odpravnica Marija Jamnikova v Veliki Loki; za poštarsko ozi. poštarske VI. razr. začasni poštari ozi. poštarske v Ljubljani Rajko Koritzky, Ciril Kokošar, Marija Globoknikova, Olga Semolčeva, Ana Kratočvilova, Stefka Žuljanova, Anica Pirčeva, Viktorija Ragarčeva, Silva Deklevoča, Dragica Rebulova, Alojzij Knez, Ivan Jančigaj, Valentin Pečnikar, Srečko Kadunc, Gustav Dvorak, Cvetka Kolbe, Valburga Verbajsova, Marija Ročeva, Elda Piščančeva; v Mariboru: Vavac Kunst, France Urbic, Natalija Lingeljeva, Marija Hreščekova, Marija Urbančeva, Marija Makučeva, Emilija Eiselstova, Marija Volavškova, Dušica Škrlava, Jožica Nagličeva, Ivan Plautsteiner, Jernj Cunta, Anton Prijatelj, France Gurjašovič in Martin Setinec; v Celju: Ana Mastnakova, Vida Modičeva, Dragica Kuraltova, Slava Rodičeva in Teresija Grobelnikova; v Ptuj: Pavel Rabič in Marija Primožičeva; v Gornji Radgoni: Slavko Vutkovič; v Zidanem mostu: Anica Stojčeva in Rafaela Knapčič; pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah: Vekoslav Sturm; v Podplatu: Pavla Zajčeva; v Zrečah: Franc Brumer; v Zireh: Gabriella Marušičeva; v Apačah: Franc Ivanuš; na Jesenicah na Gorenjskem Hilda Kavsova; v Dolnji Lendavi: Frida Barotova in Miroslava Urbančičeva; v Rogatcu: Marija Glušnikova; v Metliki: Marija Rovisova; v Črnomlju: Hermina Leitgebova; na Rakeku: Marija Kolarjeva; v Škofji Loki: Karla Hladnikova; v Brezicih: Matilda Vrečkova, Hilda Lichtenekerjeva in Jožica Vidmarjeva; v Kočevju: Hedvika Grahkova; v Velenju: Marija Trogerjeva; na Vrhniki: Jožica Zabrčeva; v Ljutomeru: Krista Skrlčeva; v Zalcu: Ana Kupčeva; v Kamniku: Stana Rapotčeva; v Konjicah: Marija Vidčeva in Angela Fazzinjeva; v Ljubljani: Srečko Staut, Rudolf Weber, Ljudevit Staut, Viljem Smerdu, Franjo Turk in Jožef Campa; v Mariboru: Franc Kramer, Martin Venc; v Meži: Anton Glovšek v Breznu pa Pavel Zak.

— Popravek. V članku »Bela Krajina in nje železniška zveza z morjem« — v pravi luči, izišlem v zadnji št. našega lista, naj se čita (druga kolona, v 17. vrsti od spodaj): Klodič-Hrovat-Kavčičevemu pa proge: Grosuplje Kočevje, Grosuplje—Novo mesto vsaj do Metlike. Trebnje—St. Janž na D., in Novo mesto—Toplice; v bodoče še Novo mesto—Brezice.

— Državni praznik 24. maja odpade. Praznik sv. Cirila in Metoda se praznuje za katoliške v nedeljo po 5. juliju, pravoslavna cerkev pa bo praznovala ta praznik po svojem koledarju. Državni praznik dne 24. maja torej odpade. (Potemtakem se je višji šolski svet s svojo odredbo prenačil. Op. ured.)

— O dijaških štipendijah. Kralj je podpisal uredbu o spremembah dosedanje uredbe glede di. štipendij. Di. št. katerih očetje so višji uradniki, nimajo pravice do štipendij. Sinovi nižjih uradnikov pa dobe štipendije le tedaj, ako starši nimajo nepremične posesti. (Torej podobno, kakor glede rodbinskih doklad. Ako ima nižji nameščenec svojo bajtico, četudi celo kopico otrok, nimajo njegovi otroci pravice do štipendij.)

— Direktni železniški vozni listi v Avstrijo. Med avstrijskimi in jugoslovanskimi železniškimi delegati se je dosegel sporazum o uvedbi direktnih železniških voznih listov za promet med Avstrijo in Jugoslavijo.

— Radikalna stranka v Kočevju je na okrajni konferenci dne 7. t. m. sprejela več sklepov, med temi: pozivlja vrhovno strankno vodstvo, da posveti finančni, prometni in notranje-upravni politiki, vstavi materialni položaj ter moralno in strokovno usposobljenost uradništva kot hrbtenici državne uprave največje svoje pažnje; ugotavlja, da se navzlic njenemu pozivu in navzlic poverjenosti v Ljubljani ne vrši organiziranje po ostali Sloveniji. (Ker smo kot kronisti to omenili, nas bodo »Jutrovič« gotovo proglasili za — radikale. Op. ured.)

— V kočevskem Koprivniku organizira nemške nacionalce župnik Schauer, ki noče poznati imena Koprivnik, temveč je »Nesseltale«. Župnik tudi noče na vse prošnje in urgence držati slovenskih pridig.

— Nenadna smrt. Vseučilišni profesor Sandar v Zagrebu je napravil s slušateljci godarske fakultete izlet na »Kraljičin Zdenec«. Tam je postalo profesorju slabo ter je izdihnil predno je prišla zdravniška pomoč.

— Smrt slovečega zdravnika. V Parizu je umrl dr. Charles Laveren, ki je prvi odkril provzročitelja bolzni malarije ter bolezen tudi uspešno zdravil s kininom. Za svojo iznajdbo je dobil leta 1907 Nobelovo nagrado.

— Pravoslavna škofija v Temešvaru. Vse pravoslavne občine romunske narodnosti v temešvarskem okraju so sklenile naprositi sinodo v Karlovcih, naj se osnuje v Temešvaru samostojna škofija. Za škofa je določen sedanji vikar Stjepan Nikolić.

— Etnografski muzej otvorijo v Zagrebu povodom jesenskega velikega semnja v prostorih bivšega trgovskega in obrtnega muzeja.

— Igra z milijoni v Rusiji. Neki Zagrebčan je dal nakazati svojemu bratu v Rusiji 8200 mark, za katere so bratu v Rusiji izplačali 25 milijonov 560.000 rubljev.

— Revolucionirski tribunal v Odesi je obsodil židovskega duhovna Gurwitzja, ker je razžalil komisijo za zaplenbo cerkvenih dragocenosti, na 300 milijonov rubljev globe.

— Sklepi šolskega leta 1921/22 in začete bodočega šolskega leta. V sled odredbe višjega šolskega sveta se letošnje šolsko leto sklene dne 28. junija s službo božjo. Novo šolsko leto pa se prične dne 14. septembra t. l. s službo božjo, s 15. septembrom pa z rednim poukom.

— Pobegli deček. Od doma je pobegnil 14 letni Viktor Peričić, rodom iz Trsta, sedaj v Karlovcu. Pred nekaj časom so videli fanta v Ljubljani.

— Razne tatvine. Izpred trgovine Schneider-Verošek na Dunajski cesti je bilo ukradeno vajencu Plevlu Miroslavu moško kolo tvrde »Briko«, vredno 3000 K, last nadzornika Ljube Miladonovića v Topniškem arsenalu. Župniku v Podlipi pri Vrhniki Francu Šmit je bilo ukradeni iz stanovanja nekaj denarja, 600 kron cerkvenih milodarov, mast in slanina in več obleke in perila v skupni vrednosti do petdeset kron. Osumljen je neki približno 25-letni neznanec, katerega so opazili, da se v istem času potikal okrog župnišča. — V Novem Sadu so aretirali skupino Alžircev, ki so izvršili več predrznih tatvin. En del te družbe je pobegnil proti Zagrebu ali v Slovenijo. — Fritsche Karl iz Moravske Trnave je dvignil na Dunaju s čekom poštno hranilnišnega urada na Dunaju, ki se je glasil na ameriško otroško pomožno akcijo, 17 milijonov kron in je pobegnil. Ček se je glasil na ime Leop. Slezak. — V vasi Voklo pri Kranju je pobegnil od doma 25-letni posestnik sin Janez Zirovnik. Odsel je s seboj nekaj obleke in 1000 din. Po njegovih večkratnih prejšnjih izjavah je pobegnil brez odpovedi službe hlapec Josip Podjed, doma iz Mekinji.

Ljubljana.

— Ruski dan v Ljubljani, ki se radi slabega vremena ni mogel vršiti v nedeljo, dne 14. maja, se vrši v četrtek dne 25. maja 1922. Podpirajte vsi to akcijo, da pokažemo kot narod svojo do zrelosti in obenem tudi zavest dolžnosti, ki jo imamo napram gladojučim bratom v Rusiji. Odbor za pomoč gladojučim v Rusiji.

— Javno predavanje. Danes, dne 23. majnika ob 8. uri zvečer se vrši javno predavanje v dvorani Mestnega doma, katero priredi publicist gospod Nikola Klimek, o »Vseslovenskem vprašanju in boljše življenja«. Ker je predavanje izredne važnosti pričakujemo polnoštevilne udeležbe. Vstopnina 1 D za osebo. Jugoslovenska Matica.

— Dirkanje avtomobilov po mestu je menda brez vsake kontrole. Po najozbiljših ljubljanskih ulicah divjajo težki tovorni avtomobili, da se hiše tresejo, ljudje pa beže v veže. Najhuje je ob Tržaški in Bleiweisovi cesti, kjer ne morejo prebivalci cele dneve odpreti oken, sicer jih cestni prah zaduši. Tudi mimo mitnic drvi avtomobili, ne da bi bilo uslužbenecem mogoče kontrolirati vsebine.

— Koza v stiski. Ponoči 21. t. m. so prišli v Zvonarsko ulico nepošteni ljudje ter hoteli rodbini Dermota odpljati kozo. Žival pa ni marala zapustiti svojih domačih ljudi, zato je začela milo mekati. Mekanje je slišal neki železniški uslužbenec ki je lopove pregнал ter tako rešil kozo.

— Izgubljen sem dne 20. t. m. od Vodmata do Dolenjskega kolodvora usnjato listino. Notri je bilo več vojaških dokumentov in vojaško sprčičevalo. Ker mi je stvar velike važnosti, vljudno prosim najditelja, da mi denarico vrne proti primeren nagradi Ig. Simončič, Illova št. 50, Ljubljana.

— Srednja vsota denarja je bila najdena na Sv. Petra cesti, v bližini špeterške cerkve. Lastnik naj se zgasi pri g. J. Coticu, Martinova cesta 13.

— Kolo je bilo ukraden v soboto, dne 20. maja t. l. dopoldne iz veže Sodna ulica 12 stavnemu risarju Jože Brčiću, znamka »Puch« št. kolesa pod sedlom 154.716 z nazgor zakriveno balanco, vredno 6000 K. Pred nakupom se svari, izsleditelju 1000 K nagrade.

— Pobegnil je iz zagrebških zaporov 26 letni vlačugar Milan Gregorjevič, ki je bil zaprt radi žaljenja kralja. Razbil je zid v celici in posrečilo se mu je, da je odšel neopažen. — V Mariboru je pobegnil od tamonjske granične čete redov Arsenjevič V. Života doma iz Kahidre, srez Levački, okrog Moravski. — Iz Zagreba je pobegnil umobolni 59 letni Aleksa Hlapčević. Moč je močan, ostržen kratko, ima sive brke in je jako čedno črno oblečen. Sumijo, da je pobegnil na Dunaj.

— Aretacije na kolodvoru. Aretirana sta bila dva mlada fanta, ki sta vlomila v železniški voz in pokradla več različnega usnja. Neki železničar je tatova opazil. Fanta sta pustila ukradeni usnje in zbežala. Policija ju je aretirala in izročila sodišču. — Nadalje so aretirali na kolodvoru štiri osebe, ki niso imele tozadevnih potrebnih potnih listov.

— Policijske vesti. Na vogalu Stritarjeve ulice in Cankarjevega nabrežja je zavozil kolesar Alojzij Brus pod konja izvoza Ivana Grošlja. Brus je padel in se na prsih in obeh rokah znatno poškodoval. Tudi bicikel je precej polomljen. — Mesarskemu pomočniku Alojziju Kuneju je bila z voza ukradena odeja, vredna 700 kron.

— Nepreviden kolesar. Dne 17. t. m. dopoldne je v Wolfovi ulici neki kolesar podrl na tla kmetico Jerč Ferjan iz Panc. Zenska se je pri padcu precej poškodovala na glavi.

Maribor.

Poročno darilo gledališču kralju. Mariborsko gledališče je dalo fotografu Vlačiču izdelati slike vseh svojih članov, ki jih je knjigovodja Vahtar opremil s krasnim skupnim okvirjem. Slike pošlje gledališču kralju za poročni dar.

Ruski pisatelj Klimentko je prispel večeraj v Maribor ter priredil predavanje o »Vseslovenskem vprašanju in boljše življenja«. Predavanje je bilo v korist »Jugoslovenski Matici«.

Slovenski rdeči križ je imel v Ljubljani 11. maja občni zbor. To smo doznali, da je imelo društvo 20 podružnic, a med temi ni Maribora. Dovolj žalostno je, da ni v Mariboru nobenega činitelja, ki bi to stvar vzela v roke. Ali naj ustanovljamo samo taka društva, ki nesejo? Ali nimamo prav nič idealizma več v svojih srcih? Ali nismo Slovenci?

V delavnici južne železnice so začeli delati. Večera jutra ob 6. uri je sirena delavnic tulila preko četrte ure in klicala delavce na delo. To je bilo dogovorjeno znamenje za slučaj, ako se ugotovi delavskim zahtevam, Delavci so prišli. Uprava je dovolila najprej 1000 K, katere izplača v sredo ter draginske doklade, katere izplača 1. junija. Tako je rešeno to delavsko vprašanje, katero bi lahko imelo zelo dalekosežne posledice.

Izlet jahalnega odseka marib. Sokola. V nedeljo na vse zgodaj je 54 moč mariborskega jahalnega odseka s 4 fanfarami odkorakalo na izlet k Sv. Lovrencu na Pohorju. Bil je diven izlet. Vreme lepo, cesta krasna, povsod so nas sprejemali z bratskim veseljem. Iz Sv. Lovrenca smo šli čez Dravo v Selnico, kjer je bil počitek. Tu so nas sprejeli s tamburaško godbo. Ob osmih zvečer smo dospeli zopet v Maribor, vsi prašni, a vendar čili in zadovoljni. — Tako izleti krepijo narodno zavest med narodom in razširjajo sokolsko misel.

Nad tremi ribniki je bila mala kapelica potrebna popravila. Popravilo so pa izročili navadnemu kmečkemu zidarju, ki je stvar tako izvršil, kakor je znal — kar pa je škandal. Dandanes se mora vendar gledati tudi na umetniški stran. Otvoritev popravila se je vršila z veliko cirkuško kmečko veselico in godbo na pihala, kjer se je popivalo, da je bilo groza. Razen tega so pokali možnarji cel dan in celo noč. Ne vemo, ako je to v čast božjo.

Celje.

Jugoslovanski fašisti v Celju. Zadnje nedeljo je bilo v Celju veliko razburjenje. Dijaška organizacija »Mladost« iz Zagreba je prišla na svoji turneji v mesto. Ob 11. dopoldne, ko se ljudstvo vrača iz cerkve, so dijaši na Glavnem trgu zapeli našo državno himno. V splošnem hrupu je malokdo razumel za kaj se gre, a dijaši so napadli s palicami vsakogar, ki se ni odkril, ter zbijali klobuke z glav. Med napadenimi je bil tudi znani naš glasbenik g. dr. Schwab, kateremu so trikrat zapored zbili klobuk z glave. Konec divjanja je napravila šele policija, ki je vzela štiri rogovileže s seboj. Posledica je bila, da je bil zvečer koncert v Narodnem domu klaverno obiskan. Z državno himno se vendar ne prireja polničnih demonstracij. Vročerčini mladeniči naj vendar pomislijo, da se na ta način ne dela za enakost med tremi drž. plemini niti za utrditev državne misli.

Dijaška akademija v Celju. V soboto zvečer se je vršila v veliki dvorani akademija dijaštva, pri kateri so sodelovala hrvaška in slovenska dijaška udruženja z raznimi točkami. Na sporedu so bile koncertne točke, tamburaške točke, deklamacije in drugo. Dijaštvo je s to prireditvijo pokazalo, da ne tava v brezdelju ampak da vsestransko skrbi za svojo izobrazbo in omiko. V nedeljo dopoldne se je vršilo manifestacijsko zborovanje slovenskega in hrvaškega dijaštva v celjskem Narodnem domu, pri katerem so govorili razni slovenski in hrvaški dijaši. Popoldne pa se je vršil dijaški izlet na Stari grad, odkoder so si navzoči dijaši lahko ogledovali lepo našo celjsko okolič.

Tudi v Celju lep uspeh zagrebške »Mladosti«. Zagrebško akademsko pevsko društvo »Mladost« je koncertiralo v nedeljo zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Zbor, ki šteje 42 pevcev je pod vodstvom pevovodje profesorja Caniča rešil vse pevske točke izborni in je bilo občinstvo s prireditvijo izredno zadovoljno, kar so pričali burni aplavzi navzočega občinstva. Na vzporedno so bile izključno jugoslovanske skladbe naših najboljših kompozitov Mokranjaca, Manojlovića, Bersakovića in dr.

Volitve v pridobinsko komisijo bodo v nedeljo 28. maja. Celje mesto voli pri davčnem okrajnem glavarstvu. Celje (dežela) pa pri davčnem uradu. Mesto Celje voli v I. in II. razredu skupno z ostalimi kraji slovenske Štajerske in Koroške 2 oziroma 3 člane, v III. in IV. razredu po 2 člane komisije in v vsakem razredu po ravnatelju komisij. — Slovensko obrtništvo je imelo glede teh volitev v nedeljo v Celju sestanek, na katerem se je razpravljalo o pomenu teh volitev.

Pokrajina.

Iz Bleda. Vse priprave za letošnje sezono so na Bledu v polnem teku. Okoli jezera se popravljajo nasadi in pota, preurejajo se hoteli, restavracije in kavarne in celi parki in vrtovi se modernizirajo in aranžirajo na novo. Z ozirom na obetajočo se prvovrstno sezono — obisk našega in rumunskega kralja — tekmuje vse z mizlično naglico v delu. En velik nedostatek bi bil pač še omeniti in to so nekatere ceste na Bledu in v okolici; cesta na kolodvoru Bled je pravi kulturni škandal. Podjetja so letos vsa v izvršnih rokah. Večina hotelov je ostala v prejšnjih rokah. Restavracija na Gradu se bo oskrbovala letos pod vodstvom dveh izvršnih moči v večjem obsegu. Pri kolodvoru Bled, kjer stojita po naravnih legi in razgledu nepreseljiva hotela »Evropa« in »Triglav«, se letos nastopila mala sprememba. Hotel »Triglav« ostane v starih izkušenih rokah g. Majcena, Hotel »Evropa«, kateri je služil do zdaj prav za prav le kot dependanca hotela »Triglav«, se bo vodil letos prvič po vojni zopet samostojno ter se bo oskrboval po dveh znanih narodnih rokah V. & A. Potočnik. Po želji se bo vodila v tem hotelu tudi pristna srbska kuhinja ter se namerava angažirati za sezono neko izvrstno jugoslovansko glazbo. Pač nekaj tako novega, kot potrebne za Bled. Tujec se prijavlja dnevno več. Privatna stanovanja so že vsa oddana in po hotelih je veliko povpraševanje. Kakor vse kaže, se bo koncentriral letos glavni promet, z ozirom na visoka gosta, v zapadnem in sev. zap. delu jezera, kjer stojita kraljevi dvorci in Zvegelov grad »Vilsonija«, v katerem se misli nastaniti rumunski kralj.

Sokolstvo.

Sokol I. sporoča vsemu članstvu, da se je pričela redna telovadba za vse oddelke 22. maja na letnem telovadišču na Taboru. Na novo opremljena razsvetljava s podzemeljskim kablom, novimi armaturami in motnim steklom je dovršena. Po mnenju strokovnjakov je Tabor edini prostor v teh dimenzijah v Ljubljani, ki je razsvetljen močno in povsod enakomerno. Telovadišče nudi še drugo prednost, namreč uporabo prh. — Zato pozivljamo vse starejše člane, osobito nekdane telovadce, ki hočejo v zletnih dneh nastopiti v kroju, da se udeležijo telovadbe starejših bratov, ki se vrši v sredah in petkih od 7. do 8. ure zvečer. — Moški oddelki telovadijo v ponedeljkih, sredah in petkih, ženski oddelki v torkih, četrtnih in sobotah. Vežba se od 5. do 10. ure zvečer. Bljže informacije vsak dan po četrti uri popoldne v društveni pisarni na Taboru.

Seja zletnega finančnega odseka se vrši danes v torek 23. t. m. točno ob 8. uri zvečer v aveznih prostorih v Narodnem domu.

I. zlet Sokola beogradske sokolske župe. Beogradska sokolska župa bo priredila na čast svečanosti poroke Nj. Vel. kralja in kraljice sporazumno z odborom za svečanosti in s sodelovanjem zagrebškega Sokola dne 2. in 3. junija t. l. I. zlet na ozemlju svojega delokroga. Kraj in program zleta se bosta objavila pravočasno.

Sport in turiztika.

Lahkoatletske tekme v nedeljo. Hitra hoja 1. angl. milja (1609 m): 1. Skrajer (Kol. Ilirija) v 8 min. 2. Černe (Kol. Ilirija) 8.27. Skrajer zmaga z 100 m naskoka. Šteta 4x100 m. zletita Primorje v 47.9. Sestava: Valtrč, Benedetič, Starc, Perpar, Benedetič in Starc prevzema slabo, sprint je ugalj pri vseh. Ideja vezati lahkoatletične tekme z nogometnimi je jako srečna in je za propagando lahke atletike velikega pomena. Naj bi se je oprijeli vsi klubi!

Ljubljanska Ilirija v Gradcu. V soboto in nedeljo je gostovala Ilirija v Gradcu proti ododnetemu Sturmju ter podlegla prvi dan s 3:1, drugi dan pa 4:3. Po dospehlih vestih je igrala Ilirija v prav dobri formi ter je njen poraz bolj pripisovati igri na tujem terenu ter sodniku, kakor pa pravemu razmerju sil s Sturmom. Njena odlična igra je žela vsestransko priznanje.

S. K. Primorje—S. K. Hermes. Prijateljska tekma, ki se je vršila v nedeljo je izpadla z 2:1 v prid ljubljanskega Hermesa. Primorje je igralo z rezervami, ter je klub trajni premoči podleglo vsled skrajne nerodnosti pred nasprotnimi vrati.

Prvenstvo Maribora si je priboril v nedeljo S. K. Maribor proti Rapidu z nepričakovano zmago 6:0. Jugoslovanska državna reprezentanca. Na podlagi poslednjih izbirnih tekem je savezni kapetan g. Ugrinič sestavil moštvo državne reprezentacije in sicer nastopno: Friedrich, Kujundžić, Sifer, Pažur I., Pažur II., Dubravčič, Sterk, Rupce, Babič, Höckmann, Zinaja, Perška, Grdenič, Vinek, Sojat. Od teh je vzetih iz Haška 6, iz Gradinskega 4, iz Concordije 4 in iz subotičke Bačke 1. To moštvo bo igralo v najkrajšem času 3 mednarodne državne tekme in sicer z Romunijo 1. VI., s Čehoslovaško 28. VI. in s Poljsko 1. X. t. l.

Gledališče in glasba.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.

Sreda, 24. maja »

C. N. in A. M. Williamson:

Cesarični biseri.

(Dalje.)

Zalotla si jo pri kraju. Zbežala je iz tvoje sobe v mojo, vrgla plen pajdašu, ki je čakal pod oknom, in pograbila moj browning, ki je ležal na kaminu. Ustrelila bi te bila; ko pa je zagledala moške, se spoznala, da je igra izgubljena, in je namerila orožje nase. Zapri okno, Kit. Pograt moram vanjo drugo kroglo, v prsi, baš nasproti rane na hrbtu. Stoj, nisi jo v stranišču, odondod se bo manj slišalo. Jaz sam se ne smem dotekniti. Vidiš, ti si že okrvavljena. Izgovori se, da je od tega, ker si jo pobirala, da vidiš, ali še živi.

»A če jo najdemo v stranišču...«
»Ušla nam je iz sobe, že potem, ko smo utrlili vrata. Zbežala je v stranišče in hotela streljati nate — nazadnje pa je upihnila sebe. Ali zdaj razumete? Glejte, da bomo govorili vse enako. V stranišču z njo!«

Ubogo Irko je prešinil čuden občutek, kakor bi ji bila duša ušla iz telesa, ki je viselo medlo in velo v Kitinem naročju, ter bi zrla občutno na to revno, izmučeno stvar. »Še minuto, pa bo končano,« je pomislila malodane veselo. Tedaj pa se je mahoma spomnila Justina O'Reillyja. Čuvstvo zapučenosti se je zrušilo kakor plaz na njeno bedno srce.

Klojino obvestilo je navdalo goradovednostjo. Ugenila je, da je pripodično Blackburneovo z največjo jateljica zasledila tatu, in da je nalo, ki ga je dobila po telefonu, naslov »brloga«. Bila je nervozna, toda ne strahopetna; čudna zahteva, ki je zazvenela v njeno uho iz telefonske školjke, je ni preplašila bogve kako. Takoj se je odpravila; le ulico in številko je zapisala iz previdnosti na koček papirja ter naročila, naj je iščejo tam čez dobršno uro, ako se ne bi niti vrnila niti telefonirala.

Nato je storila nizalka točno po Klojin prošnji. Pustila je delo, ki ga je bila začela tisto dopoldne, ustavila najbližjega izvoščka in velela pognati na vso moč. Klojin obrazek pri oknu penzije najslabše vrste ji ni povedal ničesar novega. Mala Irka je bila vedno blede. Ko je dekle zdrknilo na kolena, je Ellen mislila, da tako morda laglje vrže torbico. Cestni hrup je bil tolkšen, da ni čula nikakega strela. Slišala je samo »tefljanje« svojega avta in brnenje velike sive limuzine, ki se je ustavila pravkar tik zraven nje. Gospodična Blackburneova je bila vajena čudnih prigod in se je navadno hvalila s svojo hladnokrvnostjo, toda ogorčeno se je zdržnila, ko je skočil s sivega voza neznan gospod ter položil roko na njen komolec.

»Kaj je v tej torbici in kam se peljete z njo? Pravico imam, da vas vprašam. Gospodična Rileyeva je moja prijateljica.«

Ellen je nervozno prišla za vrata svojega avta. Možu je bilo na oko svojih štirinindeset let; zdel se je sposoben človek in dokaj čedne vnanjosti. »Kar delam, delam na prošnjo gospodične Rileyeve,« je odgovorila prav tako ostro. »Moje ime je Blackburneova. Kloti, da nujno oddam to torbico v njenem imenu. Ako ste res njen prijatelj, me rajši ne zadržujte in se pobrinite zanjo.«

Za hip sta se pomerila z očmi.

»To se pravi, da ste gospodična Ellen Blackburneova, nizalka biserov?« je vprašal gospod.

»Da,« je odgovorila.

»Če je tako, hitite po svojem opravlku!« je vzkliknil on. In dočim je Ellen še zijala, je stekel po stopnicah k hišnim vratom, kjer je njegov tovariš že zvonil. Nihče izmed pasažirjev sivega avtomobila se ni več menil zanjo. In druga s ni nizalka ni želela. Da bi prihranila sebi čas, gospe Sandsovi pa nadaljne čakanje, se je peljala naravnost v Parkovo avenijo, hoteč nanizati bisere tam. Ker je vedela, da bo imela posla z njimi, je bila vzela pripravo s seboj, a konca Klojinih besed, ko je zaklicala »v Newport!« ni prav razumela. V njeno veliko iznenadenje ji je povedal vratar, da Sandsovih ni večv Novem Yorku; a vendar je sklenila povprašati v stanovanju, češ, morda izve kaj zanesljivega. Namenila se je celo obvestiti gospe Sandsovo po njenem lastnem telefonu, toda čemerikavi obraz Ane Schultze ji je pregnal to misel. Ellen je čutila, da jo bo smatrala za ženska za bogve kaj, ako jame siliti v stanovanje. Pač pa je rekla, da mora govoriti z milostivo o važni zadevi ter se pelje še danes v Newport; ako je treba oddati kako pismo ali zavitek, ga vzame rada s seboj.

Ana je suho odklonila ponudbo; preden pa je stopila gospodična Blackburneova v dvigalo, je pritekla za njo. »Prišlo mi je na um, da leži tu brzojavka za francosko spletno gospe Sandsove; lahko jo izročite, ker pojdete tja,« je rekla osorno. »Tako jo dobi še vedno hitreje nego po pošti.« S temi besedami je stisnila ovoj nizalki v roko ter ji obrnila hrbet, ne čakaje odgovora.

Ko je obvela draguljarja, pri katerem je bila nastavljena, je Ellen sklenila znižati bisere doma. Ni se upala v Newport, ne da bi se poslovala od matere ter naprosila sosedo, naj jo nadomestila pri starki za čas odsotnosti. Rekla si je tudi, da ni gotovo, ali ustreže gospe Sandsovi, ako ji prinese bisere v sedanjem stanju. Kdo ve, je li sploh priznala sorogu, da so zginiti? Ako misli, da on še zdaj ne ve, jih itak ne bi smela nizati v njeni hiši!

»Naglica je brez vrednosti, če je ne spremlja pamet,« si je dejala Ellen. »Karkoli storiš, ravnaj tako, da ustrežeš ljudem, in zlasti, da jih ne spraviš v zadrego. Ko bo nakit popraviljen, pa sedem na prvi vlak.«

Beverley se je bala slavnostnega večera bolj nego pred letom dni svoje opasne naloge v Albuquerqueu.

Zdelo se ji je, da je minila že cela večnost od tistih dni, ko je vzbujala misel na krasni dom, ki ga je Roger pripravil zanj v Newportu v njenem srcu, še čustva radosti in sreče. Zdaj je sovražila ljubko vilo in vse, karkoli je bilo v zvezi z njo. Nadležna preselitev v tem zgodnjem času, ko se Newportska sezija še davno ni začela, Rogerjev sklep, da otvori novi dom z veselico in plesom, hladna vljudnost njegovega občejanja z njo, čudni pogledi, ki ga je včasih zaslačila v njegovih očeh, Klojino molčanje, ki je postajalo od dne do dne bolj skrivnostno, strah pred osvetlo zločincev, ker je izgubila listine — vse te stvari so bile zanj v Newportu težje breme nego v Novem Yorku. Neštetokrat se je čudila, kako da ne znozi.

Nekaj gostov je dospelo hkrati z njima, še več pa se jih je nabralo sledeče dni; Roger je najel v majhnem, a finem hotelu vse sobe za tiste mnoge, ki sta se jih nadejala samo za veselico noč. Ker je bila otvoritev napovedana pred začetkom sezone, se je povsod raznesla vest, da bo zabava vredna dolge poti. Širil se je glas, da so stali samo trakovi za kotiljon desetisoč dolarjev, v nameček pa obljubljajo še nekakšno »presenečenje«. To je bilo nemara vzrok, zakaj se je gospe Heronova premislila in je John Heron brzojavil Rogerju, da se z veseljem pripeljeta iz Narragansetta, kamor sta bila poletela zaradi Heronovega zdravja.

Beverley je povabila Heronova le na Rogerjevo izrečno željo, toda niti v sanjah ni mislila na to, da bi utegnila priti. In glej, oba sta se napovedala na ples! To ni pomenilo dobrega in je le množilo njen strah pred usodno nočjo.

Vse dopoldne je strastno upala, da jo Kloti odreši z dobrim sporočilom; tudi popoldne se je še branila malodušja; ob šestih pa, ko je Roger svetloval nji in vsem povabljenim damam, kar jih je bilo dospelo, naj ležejo počivati, dokler ne napoči čas za toaleto, je pokopala sleherni nado. Prvič po istem nedeljskem večeru, ki je pomenil konec njene sreče, je Roger prijazno segel ženi pod pazduho.

»Pojdiva,« je dejal. »Spremem te v tvojo sobo, da se spočiješ. Rad bi te videl čilo nocoj; saj več, večerja je ob osmih. Delj nego urico itak ne boš mogla spati. Kaj ne, da ti vzame toaleto uro časa?« (Dalje prih.)

Razne vesti.

Koliko je stal avstrijski cesarski dvor. Vzdrževanje avstrijskega cesarskega dvora je stalo na leto 22 milijonov av. predvojnih kron. Cesarska družina je štela 32 nadvojvod in 51 nadvojvodinj. Vsa ta prihranila je imel, ko je dosegel polnoletnost 100.000 K. letne upanaje. Nadvojvodinja Elizabeta, hči rajnega cesarjevega Rudolfa, omožena s knezom Windischgratzom, je dobivala vsako leto 1.500.000 K. Dote je imela 8 milijonov kron, potem pa še posestev s prelepim gradom in 200 ha zemlje, palačo na Dunaju ter za 5 milijonov dragocenih biserov in zlatnine. Vsak član cesarske družine je imel svoj dvor, ki je štel množico tainikov, uradnikov, poduradnikov in služabnikov ter služabnic, ki so imeli skrbeti za vse mogoče udobnosti cesarskega člena. Pri dvornih gostijah je bilo v kuhinji zaposlenih približno 400 ljudi.

Živinski mož. V Grasse v Franciji je neka mlada žena poklicala tamošnjega orožniškega stražarja ter izjavila, da mu hoče pred svojo smrtjo odkrito izpovedati, zakaj leži že več mesecev bolna v postelji. Povedala je, da jo je mož strahovit trpinčil in da ji celo hrane ni dajal, če tudi je morala dojeti otročiča. Bil je z njo tako surov, da jo je že drugi dan po porodu pretepel in jo pustil nekaj dni brez hrane. Policija je potem takoj uvedla preiskavo, toda mož vse trdovratno taji. Žena je v obupnem stanju prepeljana v bolnico. Zdravniki imajo le malo upanja, da bi ji rešili življenje, ker je popolnoma izčrpana in onemogla.

300.000 frankov za poštno znamko. Pri dražbi svetovno znane zbirke znamk, ki so bile last Ferrarija, je bila enocentna znamka iz britanske Guyane iz l. 1856. — edina svoje vrste — prodana za 200.000 frankov. Ferrari je volil rešeno slavno zbirko, ki so jo cenili na 17.000.000 frankov berlinskemu poštному muzeju. Ali v Parizu so zbirko zaplenili ter jo prodali na javni dražbi v prid dobrodelnim zavodom.

Lava zasula vlak. Iz Tokia (Japonsko) prihajajo vesti, da je goruča lava zasula kolodvor v Itoigiri. Na kolodvoru je stal potniški vlak, ki je istotako zasut. 110 ljudi je mrtvih, veliko število pa težko ranjenih.

Največji gozdi na svetu. V Severni Ameriki je gozd, ki se razprostira preko provincije Kvebek in Okrajno med reko Hudsonovo in otokom Labradorjem. Dala je 2700 km, širok pa 200 km, tosej zavzema 5.400.000 kvadratnih km površine ali približno 18 krat toliko ko naša država. V Južni Ameriki so še večji gozdi: 3.200 km dolgi in več ko 2 tisoč km široki. V Srednji Afriki so preiskovalci našli gozd, ki se je razprostiral od Konga do izvirkov Nila in Zaberija. Njegova daljina je ni dognana. V Siriji je les, ki je dolg več ko 4800 km, pa 2700 km širok.

Paš kot luksus. Na Nemškem razpravljajo sedaj o novem zakonu, ki preglaši vse nepotrebne pse za luksus ter jih obdačijo s 1000 mark takse.

Železnica pod vodo. Belgijska vlada namerava napraviti železniški predor pod reko Šeldo v Antverpnu.

MALI OGLASI**PRODAJA:**

POSESTVO V ŠMARJETI 20 minut od Rimske Toplice, tik okrajne ceste, obstoječe iz hiše, ki ima s sobe, kuhinjo, vežo, spodaj 2 kleti, poleg je živinski in svinjski hlev, lepi vrt, njiva in mnogo sadnega drevja in nasajene trte. Več se poizve pri J. Sluga, Sevice 5. Rimske Toplice. 907

POSESTVO, oddaljeno 1 uro od postaje Rimske Toplice ali z uri od postaje Hrastnik. Posedstvo meri čez 40 orolov zemljišča, lepi travniki, njive in nasajeno sadno drevje in lepe trte. Hiša, gospodarsko poslopje je vse v dobrem stanju. Zivine se lahko goji do 8 glav. Gozd je obrabčen z debelim bukovim, hrastovim in smrekovim lesom, pripravljeno za lesno obrt. Cena 650 tisoč kron. Več se poizve proti povratni poštini stroškov pri Ula, trgovina v Šmarjeti, Rimske toplice. 904

VEČJO MNOŽINO PRAZNIH ZABOJEV in petrolejski aparat pri trdki J. Pon, Ljubljana, Stari trg 6. Istotam se kupi dobro ohranjen divan. 903

HISA v prometnem kraju, tik glavne ceste, sposobna za vsako obrt in trgovino z velikim vrtom na lastno roko. Alojz Martinčič, Loke št. 332 v Trbovljah. 899

POSESTVO v industrijskem kraju ob glavni cesti blizu železnice, obstoječe iz

dobrodoide trgovine z vso opravo in potrebnimi materialnimi in kletjo, stanovanjska enonadstropna hiša z lepim vrtom in gospodarskim poslopjem in 5 orolov zemljišča, t. j. travniki, 2 sadna vrta in njivami. Ob vrtu vodna moč in izvrsten studeneč pred hišo. Ponudbe pod »Stara trdka«, na upravo lista. 880

KRASNO POSESTVO v lepem kraju z gospodarskim poslopjem, njivami, travnikom in gozdom, skupaj 64 orolov sveta, oddaljeno pol ure od kolodvoza Cena Din. 300.000. J. M. Kandija 59 pri Novem mestu. 883

KUPI:

HISO v Ljubljani, šiški ali blizu šiške. Tudi zamenjam za hišo na Glincah z lepim vrtom, dvoriščem, sadovnikom in elektriko. Naslov: »Ugodno« poštneleže, Ljubljana. 910

DO 200 M ŽELEZNIH CEVI, dobro ohranjene. Ferdo Debeljak, Gameljne št. 23, nad Ljubljano. 905

RAZNO:

MLAD, SOLIDEN železničarski uradnik išče mesečno sobo za takoj. Ponudbe pod št. 912 na upravo lista. 912

PENZIJA GRINTOVEC, grad Predvor. — Krasna solčna lega. Na vnožju Alp. Izvrstna oskrba. Cena 160 K za hrano in sobo. V Depandanci »Zarja«, grad Čečence, Cena samo 120 K za hrano in sobo. Priglasitev na Penzijo Grintovec, pošta Tupalče pri Kranju. 911

GRAMOFON, izvrstan, s ploščami, dvorstno harmoniko, likalnik, zamenjam za šivalni stroj ali prodam. Naslov: »Ugodno« poštneleže, Ljubljana. 909

VDOVA Z DORASLIM SINOM želi stopiti kot družabnica v boljšo trgovino s kapitalom 2.300.000 K. Andrej, Maribor, Korosčeva ul. št. 17. 906

IŠČEM STANOVANJE s sobami in kuhinjo ter vsemi pritliklinami na glavni progi od Maribora do Zagreba, ne predač od porstaje, plačam dobro. Sem trgovski potnik brez otrok. Ponudbe pod »Potnik na upravo lista. 902

GOSPOD išče večjo sobo s popolno prehrano, za plačilo 3000 K mesečno. Dopise na pošto predal št. 4. Ljubljana. 901

MORSKA TRAVA za madrace v vsaki množini se dobi najceneje pri Severi comp., Ljubljana, Wolfova ul. 12. 868

STAREŠJI, soliden gospod išče mehlovano sobo po možnosti z električno razsvetljavo in posebnim vodom. Ponudbe pod »Nujno« na upravo lista. 839

VDOVA s 16 letno hčerko želi znanja z gospodom od 40 let naprej. Prevzame tudi službo kot gospodinja. Ponudbe na upravo lista pod »Zofie«. 908

Sokolske potrebnosti

za člane, članice in naraščajo kakor tudi suknjo za kroj priporočila trdka

A. & E. SKABERNE Ljubljana, Mestni trg 10.

Nepremočljiva pokrivala za vagone (cerade)

najboljše kakovosti in v vsaki velikosti razpošilja takoj

Poduzeće za tekstilnu industriju Makso Šalgo, Osijek I., Rorso.

Laneno blago, vreče, motvoz na veliko. Telefon 595. Brzjaviti: Maksalga, Osijek.

Trgovina vina na debelo sprejme POTNIKA.

Ozira se le na prvovrstne moči; prednost ima tisti, ki je že potoval v stroki. Natančne ponudbe z navedbo referenc, po katerih krajih je potoval, zahtevo plače itd. pod 1. junij na upravo lista.

Pomožnega kurjača, samca, več kolarjev, ter peskarjev za kočije išče za takoj »Slograd« d.d. tovarna Keršič, Spodnja Šiška.

Čevlji, gamaše, sandale za burbanca, vsakovrstno izbiro se dobi po najnižjih cenah pri **A. Šrajer**, Ljubljana, Gradišče 10.

Krajevni repertorij za Slovenijo izide v prihodnjih dneh.

Isti obsega vse kraje v Sloveniji in Prekmurju z dodatkom slovensko — nemško — madjarskim besedilom krajev.

Ker naklada ni visoka, prosimo, da nam vsi zainteresirani takoj javijo svoja naročila, ker pozneje knjige ne bo več dobili. Cena knjigi je 40 Din.

Uredništvo „Adresarja za Slovenijo“. Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

Poslovodja za novo opekarsko podjetje se išče.

Istotam se sprejme pomožna pisarniška moč, eventualno tudi gospodična.

Ponudbe pod šifro »EMONA« na upravništvo tega lista.

Hotel „Evropa“ (kolodvor) Bled

bo od 25. maja zopet odprt z restavracijo v polnem obsegu.

30 krasnih sob. Prvovrstna kuhinja in klet.

Izdaja konzorcij dnevnika »Jugoslavija«.

Sklaščiče suhe robe krtič in metel iz rižove slame **Bienenzucht & Co.** Wien III., Veitgasse 7 Telefon 5148. VI., Gumpendorferstr 35 Telefon 5708. Ustanovljena leta 1863.

Auto Bencin. — Pneumatika. Olje. — Vsa popravila. Mast. — In vožnje. Le prvovrstno blago in delo po solid. cenah nudi **Jugo-Auto d. z. o. z.** v Ljubljani.

Mlekarna „SUNJA“ Šalje pošto: Trpist sir 1 kg po Din. 26. — Gruyer sir 1 kg po Din. 30. — Radnički sir 1 kg po Din. 16. — Čajno maslo 1 kg po Din. 39. — od 5 kg gore.

The „OLIVER“ najboljši in najcenejši pisalni stroj

Zastopstvo in zaloga: **IVAN GAJŠEK**, papirna trgovina v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 2.

Nove knjige!

V založbi »Zvezne tiskarne« v Ljubljani sta izšli zopet dve novi knjigi: Dr. Fr. Ogrin: **Slike iz Belokrajine**. 80 strani.

Iv. Rozman: **Naša bol**. 67 strani.

Nekoliko zgodovine k polomu na Koroskem. Naslovna slika A. Gasparija.

Cena vsaki knjigi 8—Din.

Naročajo se v **Zvezni knjigarni Ljubljana, Marijin trg 8.**

Glavni in odgovorni urednik Zorko Fakun

Umetni led

Mesnega oddelka „GOSPODARSKE“ ZVEZE v Ljubljani.

V ploščah po 11 kg.

Dnevna produkcija 2000 kg.

Plošča ledu Din. 13—

Večjim naročnikom dostavljamo led

vsako jutro na dom.

Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani